

Til lovforslag nr. L 96. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 18. december 1992*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (virksomhedsskatteoven) og andre skattelove

(Kapitalafkastordningen og forenkling af virksomhedsordningen)

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (virksomhedsskatteoven), jf. lovbekendtgørelse nr. 780 af 18. september 1992, foretages følgende ændringer:

1. Før kapitel 1 indsættes:

»Afsnit I

Virksomhedsordningen«.

2. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »i denne lov« til: »i dette afsnit«.

3. § 1, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Aktier m.v. omfattet af aktieavancebeskatningsloven bortset fra andele omfattet af lovens § 2 b, indeksobligationer, uforrentede obligationer og præmieobligationer kan ikke indgå i virksomhedsordningen, medmindre den skattepligtige driver næring med sådanne aktiver.«

4. I § 2, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»Den skattepligtige kan omgøre beslutningen om, hvorvidt virksomhedsordningen skal anvendes eller ikke. Tilkendegivelse herom skal ske til den kommunale skattemyndighed inden udløbet af den i skattestyrelseslovens § 3, stk. 4, nævnte frist.«

5. § 2, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Driver den skattepligtige flere virksomheder, behandles samtlige virksomheder som én virksomhed ved anvendelsen af virksomhedsordningen.«

6. § 2, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Er den skattepligtige gift og samlevende med ægtefællen ved udgangen af det pågældende indkomstår, og driver ægtefællerne hver sin virksomhed, skal ægtefællen anvende reglerne i denne lov.«

7. I § 7, stk. 1, 4. pkt., udgår », samt § 14, stk. 2.«

8. § 8, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Virksomhedens afkastgrundlag opgøres ved indkomstårets begyndelse som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld, beløb, der er afsat efter §§ 4 og 10, stk. 1, indestående på mellemregningskonto efter § 4 a og beløb, der overføres fra virksomhedsordningen til privatøkonomien med virkning fra indkomstårets begyndelse.«

9. I § 8, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ved etablering af ny virksomhed opgøres afkastgrundlaget dog på tidspunktet for virksomhedens start.«

10. I § 10, stk. 3, indsættes efter 3. pkt.:

F. t. l. vedr. indkomstbeskatning af erhvervsdrivende m.m.

»En herefter resterende virksomhedsskat fradrages i den skattepligtiges og en eventuel ægtefælles særlige indkomstskat.«

11. I § 10, stk. 3, 4. pkt., der bliver 5. pkt., ind sættes efter »slutskat m.v.«: »og eventuel særlig indkomstskat«.

12. I § 11, stk. 1, 3. pkt., ændres »lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld« til: »kursgevinstloven«.

13. I § 13, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »ægtefællen«: », fradrages i særlig indkomstskat«.

14. I § 13 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Den skattepligtige kan i stedet for at fremføre et resterende underskud til de følgende indkomstår efter reglerne i stk. 4 fradrage underskuddet i sin og derefter i en eventuel ægtefælles udbytteindkomst for samme indkomstår, jf. personskattelovens § 8 a, stk. 2 og 3. Et herefter resterende underskud fremføres efter reglerne i stk. 4.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

15. I § 13, stk. 7, der bliver stk. 8, ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

16. § 14 ophæves.

17. Kapitel 5 affattes således:

»Kapitel 5

Afståelse, ophør og omdannelse

§ 15. Afstår den skattepligtige sin virksomhed, eller ophører den skattepligtige med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, medregnes indestående på konto for opsparet overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat til den personlige indkomst i samme indkomstår, jf. § 10, stk. 3. Opretholdes den regnskabsmæssige opdeling af den skattepligtiges samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi og en privatøkonomi efter § 2, stk. 1, i hele det indkomstår, hvori afståelsen eller ophøret finder sted, kan virksomhedsordningen anvendes til og med udløbet af indkomståret. I så fald indgår salgssummen i virksomhedsordningen. Indestående på konto for opsparet overskud ved indkomstårets udløb med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat med-

regnes til den personlige indkomst i det efterfølgende indkomstår.

Stk. 2. Overtager eller påbegynder den skattepligtige en anden virksomhed inden udløbet af det efterfølgende indkomstår, kan den skattepligtige anvende virksomhedsordningen uden ophør. Det er en betingelse herfor, at den regnskabsmæssige opdeling af den skattepligtiges samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi og en privatøkonomi efter § 2, stk. 1, opretholdes i hele perioden.

Stk. 3. Afstår den skattepligtige en af flere virksomheder, en virksomhed, der er udskilt fra den bestående virksomhed, eller en ideel andel af en virksomhed, indgår salgssummen i virksomhedsordningen. Opgørelsen af overskud og overførsler sker under ét for hele indkomståret for både den afståede virksomhed og den resterende virksomhed.

§ 15 a. Afstås virksomhed som nævnt i § 15, stk. 3, kan den skattepligtige med virkning fra begyndelsen af salgsåret vælge at overføre et beløb, der højst svarer til det kontante nettovederlag, fra indskudskontoen til mellemregningskontoen, uden at der først skal hæves beløb efter § 5, stk. 1. Det kontante nettovederlag opgøres som det beløb, hvormed kontantværdien af salgssummen for de overdragne aktiver overstiger kontantværdien af gæld, som overtages af den nye ejer. Gæld, der stiftes i forbindelse med overdragelsen, anses ikke som gæld, der overtages af den nye ejer.

Stk. 2. Overføres beløb til mellemregningskontoen efter stk. 1, skal den skattepligtige i samme indkomstår medregne en forholdsmæssig del af indestående på konto for opsparet overskud ved udløbet af indkomståret forud for salgsåret med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat til den personlige indkomst, jf. § 10, stk. 3. Den forholdsmæssige del af det opsparede overskud beregnes efter forholdet mellem det overførte beløb og kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for salgsåret.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, såfremt den skattepligtige ophører med at drive en af flere erhvervsvirksomheder, uden at virksomheden afstås. I stedet for det kontante nettovederlag anvendes den del af kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for ophørsåret, der efter forholdet mellem værdien af aktiverne i den opførte virksomhed ved udløbet af indkomståret

forud for ophørsåret og samtlige aktiver indskudt i virksomhedsordningen kan henføres til den ophørte virksomhed. Ved beregningen af den forholdsmæssige andel ses bort fra finansielle aktiver.

§ 15 b. Ophører den skattepligtige med at anvende virksomhedsordningen, skal indestående på konto for opsparret overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat medregnes til den personlige indkomst, jf. § 10, stk. 3, i indkomståret efter det indkomstår, hvor den skattepligtige senest har anvendt virksomhedsordningen.

Stk. 2. Ophører den skattepligtige med at anvende virksomhedsordningen, fordi indkomsten bliver konkursindkomst, bliver virksomhedsskatten af indestående på konto for opsparret overskud endelig. I så fald finder stk. 1 ikke anvendelse.

§ 15 c. Ophører skattepligten efter kildeskatelovens § 1, eller bliver den skattepligtige hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsaftale, skal indestående på konto for opsparret overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat medregnes til personlig indkomst, jf. § 10, stk. 3, for det indkomstår, hvor skattepligten ophører eller det skattemæssige hjemsted flyttes. Dette gælder dog ikke, i det omfang den skattepligtige fortsat er skattepligtig efter kildeskatelovens §§ 1 eller 2 med hensyn til virksomhed med fast driftssted her i landet. § 15 a, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse, såfremt den skattepligtige ophører med at være skattepligtig her i landet af virksomhed i fremmed stat, på Færøerne eller i Grønland. I stedet for det kontante nettovederlag anvendes den del af kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for ophørsåret, der efter forholdet mellem værdien af aktiverne i den nævnte virksomhed ved udløbet af indkomståret forud for ophørsåret og samtlige aktiver indskudt i virksomhedsordningen kan henføres til den nævnte virksomhed. Ved beregningen af den forholdsmæssige andel ses bort fra finansielle aktiver.

Stk. 2. Ophører skattepligten efter kildeskatelovens § 2 med hensyn til virksomhedsdriften, anvendes bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt.

§ 16. Ved omdannelse af virksomheden til selskab efter lov om skattefri virksomhedsomdannelse kan indestående på konto for opsparret overskud nedsætte den skattemæssige værdi af aktiver og passiver ved opgørelsen efter § 4 i virksomhedsomdannelsesloven. Værdien nedsættes med det opsparrede overskud med et tillæg på 25 pct. Nedsættes aktiernes anskaffelsessum, bliver virksomhedsskatten endelig. Nedsættes aktiernes anskaffelsessum ikke, medregnes indestående på konto for opsparret overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat til den personlige indkomst, jf. § 10, stk. 3, i omdannelsesåret.

§ 16 a. Ved skattefri virksomhedsomdannelse, hvor ikke alle aktiver og passiver i virksomhedsordningen overføres til selskabet, indgår vederlaget for den afståede virksomhed i virksomhedsordningen. De ved omdannelsen erhvervede aktier anses for overført fra virksomhedsordningen til privatøkonomien ved begyndelsen af omdannelsesåret.

Stk. 2. Med virkning fra begyndelsen af omdannelsesåret overføres et beløb svarende til kontantværdien af vederlaget for virksomheden, jf. lov om skattefri virksomhedsomdannelse § 2, stk. 1, litra b, fra indskudskontoen til mellemregningskontoen, uden at der først skal hæves beløb efter § 5, stk. 1.

Stk. 3. Aktiernes anskaffelsessum kan nedsættes med en andel af indestående på konto for opsparret overskud ved udløbet af indkomståret forud for omdannelsesåret. Denne andel beregnes som forholdet mellem det efter stk. 2 overførte beløb og kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for omdannelsesåret. Denne andel forøges ved nedsættelsen med et tillæg på 25 pct. Nedsættes aktiernes anskaffelsessum ikke, medregnes den nævnte andel af indestående på konto for opsparret overskud med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat til den personlige indkomst, jf. § 10, stk. 3, i omdannelsesåret.

§ 16 b. Hvis den skattepligtige som led i skattefri virksomhedsomdannelse, hvor ikke alle aktiver og passiver i virksomhedsordningen overføres til selskabet, ophører med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, anses de aktiver, der ikke overføres til selskabet, for at være overført fra virksomheden til privatøkonomien med virkning fra udløbet af året før omdannelsesåret.

§ 16 c. Hvis den skattepligtige som led i skattefri virksomhedsomdannelselse netto indskyder gæld fra privatøkonomien i selskabet, anses et til den private gæld svarende beløb for at være overført fra virksomhedsordningen til privatøkonomien med virkning fra udløbet af året før omdannelsesåret.«

18. I § 18, stk. 1, 2. pkt., ændres »i denne lov« til: »i dette afsnit«.

19. Efter § 22 indsættes:

»Afsnit II

Kapitalafkastberegning uden anvendelse af virksomhedsordning

Kapitel 7 a

§ 22 a. Skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, kan i stedet for at anvende virksomhedsordningen efter afsnit I vælge at beregne et kapitalafkast af de erhvervmæssige aktiver efter reglerne i dette afsnit. Kapitalafkastet fragår i den personlige indkomst og lægges til kapitalindkomsten. § 2, stk. 2, 1.-3. pkt., stk. 4 og stk. 7, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kapitalafkastet beregnes som afkastgrundlaget efter stk. 5-7 ganget med afkastsatsen efter § 9. Er den periode, hvori den skattepligtige driver selvstændig erhvervsvirksomhed, kortere eller længere end 12 måneder, beregnes et forholdsmæssigt kapitalafkast svarende til det antal hele måneder, perioden omfatter.

Stk. 3. Kapitalafkastet kan ikke overstige den største talmæssige værdi af følgende beløb:

- 1) positiv personlig nettoindkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. personskattelovens § 3, eller
- 2) negativ nettokapitalindkomst, jf. personskattelovens § 4. Ved opgørelsen af nettokapitalindkomsten ses bort fra kapitalafkast efter denne bestemmelse og negativ kapitalindkomst, der er omfattet af reglerne i personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 og 13.

Stk. 4. Er den skattepligtige gift og samlevende med ægtefællen ved indkomstårets udgang, opgøres kapitalafkastet på grundlag af ægtefællernes samlede erhvervmæssige aktiver og den samlede indkomst som nævnt i

stk. 3. Det herefter beregnede kapitalafkast fragår i den personlige indkomst og lægges til kapitalindkomsten hos den ægtefælle, der driver virksomheden, jf. kildeskattelovens § 25 A, stk. 1. Driver ægtefællerne hver sin virksomhed, fordeles det beregnede kapitalafkast forholdsmæssigt mellem ægtefællerne efter værdien af de erhvervmæssige aktiver, der indgår i den enkelte ægtefælles virksomhed. Anvender ægtefællen virksomhedsordningen, ses der ved beregningen af kapitalafkast efter dette afsnit bort fra aktiver og indkomst vedrørende denne virksomhed, og den personlige indkomst nedsættes og kapitalindkomsten forhøjes alene hos den skattepligtige.

Stk. 5. Kapitalafkastgrundlaget opgøres ved indkomstårets begyndelse som værdien af aktiver, der udelukkende benyttes erhvervmæssigt, jf. dog stk. 6 og 7. Ved etablering som selvstændig erhvervsdrivende opgøres kapitalafkastgrundlaget dog på tidspunktet for virksomhedens start. § 8, stk. 2, 1.-4. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Aktiver, der benyttes både til erhvervmæssige og private formål, og som kan indgå i virksomhedsordningen efter § 1, stk. 3, 1.-4. pkt., medregnes ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget efter stk. 5 med den forholdsmæssige værdi af aktivet, der svarer til den erhvervmæssige anvendelse.

Stk. 7. I kapitalafkastgrundlaget efter stk. 5 indgår ikke aktiver fra en virksomhed, hvor indkomsten beskattes efter personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13, eller hvor indkomsten er konkursindkomst efter konkursskattelovens § 6. Tilsvarende gælder kontante beløb, fordringer bortset fra fordringer erhvervet ved varesalg (varedebitorer), aktier eller andre finansielle aktiver bortset fra andele omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 2 b. Igangværende arbejde for fremmed regning indgår alene med nettoværdien. Værdien af igangværende arbejde for fremmed regning, varelagre og fordringer erhvervet ved varesalg (varedebitorer) indgår alene i det omfang, denne værdi overstiger værdien af gæld opstået ved varekøb (varekreditorer).

Afsnit III«.

§ 2

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbe-

kendtgørelse nr. 869 af 22. oktober 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1, nr. 3, affattes således:

»3) beregnet kapitalafkast i selvstændig erhvervsvirksomhed efter § 7 eller § 22 a i virksomhedsskatteoven,«.

2. I § 13 a, stk. 1, 3. pkt., ændres »virksomhedsskatteovens § 13, stk. 6« til: »virksomhedsskatteovens § 13, stk. 7«.

3. I § 13 a, stk. 2, ændres »virksomhedsskatteovens § 13, stk. 6« til: »virksomhedsskatteovens § 13, stk. 7«.

§ 3

I lov nr. 344 af 14. maj 1992 om ændring af forskellige skattelove (Nedsættelse af virksomhedsskatteprocenten m.v.) affattes § 5, stk. 3, således:

»Stk. 3. Ved beskatning af overskud, der er opsparet før indkomståret 1991, og af overskud, der er opsparet for indkomståret 1991, udgør den i virksomhedsskatteovens § 19, stk. 1, nævnte procent på 43 i stedet henholdsvis 25 pct. og 40 pct.«

§ 4

I lov nr. 343 af 4. juni 1986 om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m.v. affattes § 2, stk. 2, 3. pkt., således:

»Driver den skattepligtige eller dennes ægtefælle selvstændig erhvervsvirksomhed, der beskattes efter reglerne i afsnit I i virksomhedsskatteoven, medregnes renteindtægter og -udgifter fra virksomheden ikke ved beregning af nedslag for renter.«

§ 5

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat af personer m.v. (kildeskat), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 778 af 17. september 1992, affattes § 60, stk. 1, litra f, således:

»f) Beløb efter virksomhedsskatteovens § 10, stk. 3, 2., 3. og 5. pkt., og § 13, stk. 1, 3. og 4. pkt.«

§ 6

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 865 af 22. oktober 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»Hvis aktierne er erhvervet i forbindelse med omdannelsen af en personligt ejet virksomhed efter lov om skattefri virksomhedsomdanne- lse, finder beskatning efter stk. 1, 1. pkt., tillige sted, såfremt den skattepligtige på noget tidspunkt inden for de seneste 10 år forud for aktieafståelsen har ejet aktier svarende til 25 pct. eller mere af aktiekapitalen ved omdannelsen eller rådet over mere end 50 pct. af stemmевærdien.«

2. § 6, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Hvis den skattepligtige på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for afståelsen, dog 10 år, hvor aktierne hidrører fra en omdanne- lse efter lov om skattefri virksomhedsomdanne- lse, selv eller sammen med den i § 4, stk. 3, angivne kreds af personer m.v. har ejet aktier eller rådet over stemmевærdien som an- givet i § 4, stk. 2 og 3, opgøres fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier efter reglerne i stk. 2-9.«

3. § 11, stk. 2, 4. pkt., affattes således:

»Hvis overdrageren afstår hele sin aktiepost til erhververen og aktieposten udgør mindst 25 pct. af aktiekapitalen eller mere end 50 pct. af stemmевærdien, indtræder erhververen i over- dragerens skattemæssige stilling på den måde, at der sker beskatning efter § 4, stk. 2, 1. pkt., dog efter § 4, stk. 2, 2. pkt., hvis aktierne hidrører fra en omdanne- lse efter lov om skattefri virksomhedsomdanne- lse, medmindre aktierne er omfattet af § 13.«

4. § 13, stk. 1, affattes således:

»Hvis reglerne i § 11 i fusionsskatteoven finder anvendelse på aktier i det modtagende selskab, som en aktionær modtager som veder- lag for aktier i det indskydende selskab, skal aktionæren ved afståelse af aktier i det modta- gende selskab tillige beskattes efter reglerne i § 4, i det omfang afståelse af aktier i det indsky- dende selskab ville have udløst beskatning ef-

ter disse regler. Ved bedømmelsen af, om der er afstået mere end 1 pct. af aktiekapitalen, er det afgørende, om afståelse af de modsvarende aktier i det indskydende selskab tillige ville have udløst beskatning efter § 4.«

5. § 13, stk. 4, 4. pkt., affattes således:

»Ved afståelse af de modtagne aktier sker der tillige beskatning efter § 4, i det omfang afståelse af de ombyttede aktier ville have udløst beskatning efter disse regler.«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven har virkning fra og med indkomståret 1993, jf. dog stk. 3-9.

Stk. 3. Skattepligtige, hvis indkomståret 1993 er påbegyndt før den 1. januar 1993, kan dog vælge først at anvende bestemmelserne i § 2, stk. 3 og 4, § 7, stk. 1, § 14 og § 15, § 15 a, § 15 b, § 15 c, § 16 og § 16 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, 6, 7, 16 og 17, med virkning for indkomståret 1994.

Stk. 4. § 8, stk. 1, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, har virkning fra og med den 17. maj 1992. Vælger den skattepligtige at anvende § 8, stk. 1, som affattet ved § 1, nr. 12, i lov nr. 344 af 14. maj 1992, med virkning for hele indkomståret 1992, har § 8, stk. 1, 2. pkt., dog virkning for hele indkomståret 1992.

Stk. 5. Det i § 16 og § 16 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 17, nævnte tillæg på 25 pct. har ikke virkning for overskud, der er opsparet for indkomståret 1991 og tidligere indkomstår.

Stk. 6. Virksomhedsskattelovens § 16 b og § 16 c, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 17, har virkning for skattefri virksomhedsomdannelse, når aktieselskabet eller anpartsselskabet stiftes den 17. november 1992 eller senere, eller, hvis omdannelse sker ved overdragelse til et selskab, der allerede er registreret, når aftale om overdragelse indgås den 17. november 1992 eller senere.

Stk. 7. § 5, stk. 3, i lov nr. 344 af 14. maj 1992, som affattet ved denne lovs § 3, har virkning fra og med indkomståret 1992.

Stk. 8. § 4, § 6 og § 11 i aktieavancebeskatningsloven, som affattet ved denne lovs § 6, nr. 1-3, har virkning for afståelse af aktier, når virksomhedsomdannelsen har fundet sted den 14. december 1992 eller senere, samt hvor virksomhedsomdannelsen har fundet sted før den 14. december 1992, når beslutning om tilførsel af kapital er truffet den 17. november 1992 eller senere.

Stk. 9. § 13 i aktieavancebeskatningsloven, som affattet ved denne lovs § 6, nr. 4 og 5, har virkning for afståelse af aktier, når beslutning om fusion er truffet i et eller flere af de fusionerende selskaber den 17. november 1992 eller senere.

H.P. CLAUSEN

/ Ahlmann-Ohlsen